

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 6. I-sze p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolne od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 4.80 — z dostawą 5.30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5.30 —
Zagranicą 7.— P. K. O. Nr. 141.690

Wrocławskie manifestacje.

Dnia 1 czerwca zorganizowały władze naczelne Stahlhelmu we Wrocławiu olbrzymią manifestację wojskową, w której wzięło udział 140 tysięcy umundurowanych członków tej organizacji. Na honorowej trybunie zasiedli kronprinz z małżonką i z dwoma synami, księżniczka Aleksandrina pruska, księżę Sachsen-Korbürg-Gotha, generałowie: Mackensen, von Seeckt, hrabia von der Goltz, von Hutier, Raden, von Lüttwitz oraz kilka tuzinów książąt, grafów i dawnych wysokich dygnitarzy cesarskich. Całe parady przypatrzywało się ćwierć miliona widzów, były także delegacje ze wszystkich krajów Rzeszy. Przemawiał najpierw miejscowy proboszcz Dr. Hoinka, który wywodził, że niema piękniejszej śmierci, jak być zabitym przez wroga. Wywody katolickiego proboszcza poparł pastor Roth, następnie zabrał głos główny komendant Stahlhelmu Seldte. Ten wskazując ręką w stronę Polski, rzekł: „Żołnierze! Dziś stoi wasz szary front na kresach. Tylko 50 kilometrów dzieli was od granicy kraju, który... i t. d. — W środku swej napoleońskiej mowy nagle przerwał i zakomenderował front ku wschodowi. Potem zaś tak rzekł: „Stalowi towarzysze bronie! Tam leży niemiecki front, tam leży przyszłość Niemiec”.

Po parady władze miejscowe Rzeszy, kraju i Reichswehry podejmowały dostojników z trybuny honorowej bankietem. Do Hinderburga wysłano telegram okolicznościowy, na który otrzymano następującą odpowiedź: „Serdeczne dzięki za przyjacielską pamięć, wszystkim dawnym żołnierzom frontowym śle moje koleżeńskie pozdrowienie. General feldmarszałek von Hindenburg, Prezydent Rzeszy”.

Od roku 1914-go Wrocław nie widział podobnej manifestacji. Roznamiętnione tłumy wyły z zachwytem, oklaskom i pieśniami wojennym nie było końca. Nastrój ten podniecały gęste salwy karabinowe i szum eskadry samolotów, krążącej nad miastem.

Niemiecka prasa demokratyczna, opisując szczegóły tej nawskróś prowokacyjnej manifestacji wojskowej, wyraża głęboką obawę, czy ta teatralna impreza nie będzie Niemcy kosztować za drogo. Dzienniki nie zaprzeczają, że nastrój rewanzu wśród narodu niemieckiego jest silny i że ulegają mu głównie warstwy średnie, które w wojnie z Polską widzą jedyne wyjście z obecnego kryzysu. Robotnicy natomiast są nastrojeni pokojowo i jawnie potępiają akcję Hittlera. Na zjeździe socjalistycznym w Lipsku, który w tym samym dniu zaczął obrady, padły nawet bardzo silne słowa pod adresem Stahlhelmu, jednakże nie można do nich przywiązywać pełnej wagi, gdyż front niemieckiego PS-u nie jest jednolity. Z mowy, wygłoszonej przez tow. Tarnowa wynika, że socjalizm niemiecki nie wierzy w bliski upadek kapitalizmu, owszem przewiduje nawet jego wzmocnienie. Elementy zatem, prące do wojny, mają z sobą większość społeczeństwa niemieckiego.

Polska słuchała tych gróźb Stahlhelmu spokojnie, ale z bronią u nogi. Na stroje wojenne niemieckie nie są dla

nas żadną niespodzianką, wierzymy w szczerą ich zemstę i pogroźki tych wcale sobie nie lekceważymy. Jednakże nie znajdują Niemcy wśród Polaków ani jednego, któryby się tych pogroźek bał. Jeżeli Niemcy zechcą nam pierwszy rzucić rękawicę, napewno ją podnieśliemy.

Inna rzecz, czy będą mogły. Manifestacje wrocławskie nie przeszły bez echa. Cała prasa francuska, nie wyłączając pism lewicowych, a więc dotychczas sympatyzujących z Niemcami, oceniła występ szowinistów niemieckich jako wyraźną prowokację Polski i widzi w nim poważne niebezpieczeństwo dla pokoju. Prasa angielska, która przed kilkoma dniami tyle Niemcom

obiecywała, wycofuje się ze swego stanowiska i ostrzega ich, by się zbyt wiele po zjeździe w Chequers nie spodziewali, bo obecnie jest rzeczą wątpliwą, czy Anglja będzie mogła teraz coś konkretnego zrobić w sprawie zniżenia reparacji. Amerykanie zaś są specjalnie wrażliwi na każdy alarm wojenny i ścisłają czempredzej portfele. Dla rządu Brüninga manewry wrocławskie są tylko nowym kłopotem, z którego trudno będzie wybrnąć. Jeżeli polityka Curtiusa w Genewie potrafiła przeszkodzić Briandowi w kandydowaniu na prezydenta Republiki, to ostatnie prowokacje Stahlhelmu przyczynią się tylko do dalszego osłabienia filogermanskich nastrojów w Europie.

Z ostatniej chwili.

Shaw wyjeżdża do Rosji.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 czerwca. Bernard Shaw wraz z kilkoma uczonymi angielskimi wybiera się do Rosji sowieckiej na kilka miesięcy.

Pogrzeb Jana Dąbskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 czerwca. W związku z dzisiejszym pogrzebem wicemarszałka Dąbskiego do Warszawy przybyło wielu posłów ludowych i socjalistycznych Sejm na pogrzebie reprezentować będzie wicemarszałek Car.

Akta procesowe b. więźniów brzeskich wyłożone do przejrzania.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 czerwca. Dziś przed południem zgromadzili się u sędziego Demanta wszyscy byli więźniowie brzescy wezwani do przejrzania aktów śledztwa. Oskarżeni wydelegowali do przejrzania aktów tylko p. Kiernika jako prawnika.

Zamieć śnieżna w czerwcu.

Moskwa, 8 czerwca. (PAT). W Murmuńsku trwa silna zamieć śnieżna. Temperatura obniżyła się niżej zera, natomiast na południu Rosji i Środkowej Azji panują od kilku dni silne upały.

Międzynarodowe informacje z Londynu.

Wysiłki Niemców sparalizowane.

Londyn, 8 czerwca (PAT). O rozmowach w Chequers dowiadujemy się z dobrze poinformowanego źródła, że żadne decyzje w sprawie reparacji lub jakiegokolwiek aktu zwalczania kryzysu gospodarczego nie zostały powzięte. Zresztą ani ze strony niemieckiej, ani ze strony Brytyjskiej żadne konkretne wnioski w tej mierze nie były wysuwane.

Goście niemieccy jak się dowiadujemy nie mieli okazji wyrażenia swojej chęci uzyskania jakiegokolwiek pomocy finansowej z zagranicy bądź to we formie pożyczki lub innej. Kanclerz Brüning i minister Curtius skorzystali natychmiast z okazji aby przedstawić Mac Donaldowi i Hendersonowi pełny obraz zarówno gospodarczej jak i politycznej sytuacji Niemiec. W sprawie reparacji goście niemieccy nie wyka-

zali jaki plan rządu niemieckiego potrzebowałby poparcia Anglii. Z prowadzonych rozmów nie wynika też żadna aluzja, która mogłaby mieć wpływ na ewentualną decyzję w tej mierze gabinetu Rzeszy. Goście niemieccy mieli dać wyraz swemu przekonaniu, że obecna sytuacja Niemiec jest nie do utrzymania.

Na rozmowy w Chequers ujemnie wpłynęła odezwa ogłoszona w związku z zarządzeniami wyjątkowymi. Odezwa ta została przyjęta nieprzychylnie a to oczywiście nie omieszczało wywrzeć pewnego wpływu w Chequers.

W najbliższych dniach spodziewane jest oświadczenie Ameryki, które będzie odpowiedzią na jodezwę Berlina i na rozmowy w Chequers i które niewątpliwie uchyli wszelkie nadzieje na to, aby Ameryka mogła zgodzić się

Nowy Rektor U. J. K.

Dzisiaj o godz. 12-tej w południe odbył się wybór nowego Rektora U. J. K. na rok akademicki 1931/32.

Rektorem wybrany został dr. Seweryn Krzemieniewski, profesor anatomji i fizjologii roślin, zasłużony badacz naukowy w dziedzinie przyrody.

Zderzenie pociągów na Śląsku niemieckim.

Berlin, 8 czerwca. (PAT). Na linii Bytom - Brynek zderzyły się wczoraj wieczorem dwa pociągi osobowe. Według dotychczasowych doniesień 12 osób odniosło ciężkie rany a 12 lżejsze. Parowóz i kilka wagonów uległy poważnemu uszkodzeniu.

Nafta za pięć milionów dolarów spaliła się bezużytecznie.

Norfolk, 8 czerwca. (PAT). (Wirginja) statek cysterna napelniony naftą, który stał w porcie z niewiadomych przyczyn wyleciał w powietrze. Straty oceniane są na 5 milionów dolarów. Pożar objął liczne składy znajdujące się na wybrzeżu, które doszczętnie spłonęły. 6 strażaków zajętych przy gaszeniu ognia odniosło ciężkie rany.

Sytuacja strajkowa w fabryce wagonów w Sanoku.

Sanok, 8 czerwca (Tel. wł.). Po interwencji miejscowych władz administracyjnych strajkujący od pierwszych dni b. m. robotnicy Fabryki Wagonów w Sanoku podjęli w dniu dzisiejszym pracę z powrotem na warunkach dotychczasowych. Dalszy rozwój sytuacji w stosunkach pracy w fabryce zależny będzie od wyniku konferencji, wyznaczonej na dzień 10 bm. w Krakowie, na której przy współudziale reprezentantów Zarządu Fabryki Zieloniewskiego i robotników zapadną postanowienia decydujące.

na rewizję długów wojennych a bez tego nie może być mowy o rewizji planu Younga. W związku z tem Henderson stale podkreśla zasadę, że jedyną stosowną drogą do zwalczania kryzysu gospodarczego jest współpraca między narodowa w ramach Ligi Narodów. Rozmowy jak się okazuje posiadały charakter wybitnie gospodarczy na co wskazuje również wciągnięcie do tych rozmów dyrektora banku angielskiego Normana oraz rzeczoznawcy ministerstwa skarbu Leith Rossa.

Zagadnienie rozbrojenia nie było w toku rozmowy poruszane.

Co do ewentualnej rewizji brytyjskiej w Berlinie to została ona jakoby zasadniczo przyrzeczona jednak ani daty ani formy tej wizyty nie przesądzone.

Ameryka w opresji.

Amerykanie zwiedzają Paryż. Mniej ich, niż zwykle. Spokojniejsi są, niż zwykle. Nie wyrzucają już pieniędzy za okno. Jeden z nich, szerszy i bardziej wylany, mówi:

— Sytuacja nasza jest tragiczna. gorsza, niż się to komu wydaje. Kryjemy się z tem nie tylko przed światem, ale i przed sobą. Odbyłem teraz podróż przez Atlantyk na jednym z największych parowców oceanicznych. W drodze coś się zepsuło w maszyneryi i olbrzymi statek musiał się zatrzymać na dwie godziny na pełnym oceanie, aby uskutecznić naprawę. Naprawę uskuteczniło — oczywiście — własnymi siłami i środkami, nie uciekając się do wzywiania pomocy. Pływający olbrzym posiada na swym pokładzie wszystko, co potrzebne być może do takich reperacji. Otóż — Ameryka jest dzisiaj w podobnej sytuacji. Coś się popsło, czy ziałmo w jej maszyneryi. Mechanicy nasi, najlepsi mechanicy świata, nie mogą sobie dać jeszcze rady z naprawą i gigantyczny okręt, płynący pod gwiazdzistą banderą posuwa się ledwo. Na pokładzie zaniepokojenie, musiano ograniczyć racje żywności dla wszystkich, dla tych z I klasy i dla tych międzypokładowych. Nikomu jednak nie przychodzi na myśl, aby dać sygnał S. O. S. Tu chodzi o nasz prestiż. Tu gra rolę nasza duma, ambicja. Ale nikt nie wie kiedy ruszymy nareszcie z miejsca pełną parą...

Sądzę, że przykład ten dobrze maluje sytuację w Stanach Zjednoczonych, że jest wiernym jej odbiciem. Potwierdzają się zresztą fakty, obserwacje, poczynione przez powracających z Ameryki.

Faktem jest np., że wszelkie kompanie kolejowe grożą zawieszeniem spłat obligacji w r. 1932, o ile nie otrzymają od rządu i kongresu zezwolenia na podwyższenie taryf przewozowych.

Faktem jest, iż Mr. Farrell, prezes związku przemysłu metalurgicznego, stwierdza, że w sytuacji obecnej wy-

placenie jakiegokolwiek dywidendy akcjonariuszom jest prawie niemożliwe.

Faktem jest, iż prezes General Electric Company, Mr. Gerard Swope, przyznaje się do 20 milionów bezrobotnych w Stanach, którzy szukają pracy i nie mogą jej znaleźć.

Faktem jest, obok wielu innych jeszcze faktów, iż w Ameryce był nie jeden krach, lecz szereg następujących po sobie krachów: krach gieł-

dowy, który pociągnął za sobą krach bankowy, ten zaś — krach konsumpcji, krach produkcji, krach przemysłowy. Nie kupuje się, bo brak pieniędzy, produkcja się kurczy, bo kurczy się sprzedaż, kurczy się praca, bo kurczy się produkcja. Wszystko chwieje się, wszystko rozlatuje. Wszystko domaga się gruntownej naprawy, odbudowy.

Nadmiar optymizmu w Ameryce zrodził nadmiar zaufania.

W przeddzień krachu giełdowego w 1929 r. mówił prezes National City Banku, M. Mitchell:

— Amerykanie wierzą w siebie i w jutro; skupują papiery procentowe, akcje; akcje idą w górę, dają zyski, kupują zatem dalej akcje i wydają coraz więcej, interesy idą coraz lepiej. Nie widzę przyczyny, dla której maszyna ta miałaby stanąć...

I oto maszyna stanęła. Coś w niej pękło. Naprawa trwa i potrwa jeszcze długo.

Stéphane Lauzanne
redaktor „Matina“.

Skoncentrowany atak na plan Younga.

Dekret oszczędnościowy wydany dla wywołania wrazenia w Chequers.

Bardzo wymowna odezwa do narodu niemieckiego,

Berlin, 8 czerwca. (PAT.). Rząd Rzeszy ogłosił dekret prezydenta Hindenburga, zawierający doraźne zarządzenia oszczędnościowe w budżecie państwowym. W myśl dekretu emerytury i inne pobory urzędnicze będą od 1 czerwca zredukowane o 4—8 procent. Pensje ministrów będą zredukowane o 8 procent. Ponadto ma być ponownie wprowadzony podatek od cukru, zaś cło na oleje mineralne podwyższone. Zasiłki dla bezrobotnych zmniejszą o 5 proc. Równocześnie wprowadzony będzie t. zw. podatek kryzysowy. W przedsiębiorstwach wprowadza się 40-godzinny tydzień roboczy, przy czem odpowiednio do tego zostaną obniżone płace.

Dekret oszczędnościowy prezydenta Hindenburga poprzedzony został dłuższym wstępem, zawierającym pewne sugestje celem ulżenia kryzysowi gospodarczemu Niemiec. Nastąpić to ma przedewszystkiem w drodze zmniejszenia bezrobocia i wzmocnienia organizmu gospodarczego. M. in. dekret tworzyć ma podstawy dla organizacji t. zw. ochotniczych oddziałów pracy celem zwiększenia zbytu niemieckiego przemysłu żelaznego i stalowego. Kolej Rzeszy opracować mają plan zamówień, przekraczający

o 200 milionów mk. dotychczasowe zamówienia. W ten sposób znaleźć ma zajęcie 120 tys. robotników.

Równocześnie z dekretem oszczędnościowym prez. Hindenburga ogłoszona została proklamacja do narodu niemieckiego, która m. in. powiada:

„Nasze kłopoty i trudności są tem cięższe, że obok kryzysu jesteśmy zmuszeni do spłacania długów wojennych. Zobowiązania te zostały przyjęte pod warunkami, które się następnie nie ziściły. Uczyniliśmy wszystko, aby zadośćuczynić tym zobowiązaniom. To już dłużej nie jest możliwe. Granice ofiar zostały już osiągnięte. Położenie gospodarcze Nie-

mię zmusza do zwolnienia ich od zobowiązań reparacyjnych. Zainteresowana jest w tem gospodarka światowa“. Proklamacja kończy się apelem do narodu niemieckiego by podjął pokojową walkę o te hasła.

Nowe zarządzenie oszczędnościowe komentowane jest w całej prasie, jako wstęp do decydującego kroku w sprawie rewizji opłat reparacyjnych.

W proklamacji tej rząd oficjalnie zgłasza żądanie rewizji planu Younga. W dniu ogłoszenia dekretu, należy pod adresem Chequers stwierdzić, że Niemcy nie chcą dłużej znosić ciężarów reparacyjnych.

Francja gotowa jest dać pomoc finans.

pod warunkiem zaprzestania manifestacji.

Paryż, 8 czerwca. (PAT.). Prasa dopatruje się łączności między spotkaniem w Chequers a ostatnim dekretem prezydenta Hindenburga. Zdaniem pism, istnieją tylko trzy sposoby ulżenia Niemcom: moratorium, rewizja planu Younga i pomoc finansowa dla Niemiec. Pierwsze dwa niosą zbyt wiele trudności, pozosta-

je więc tylko trzeci środek: pomoc finansowa. Pomocy tej zaś można Niemcom udzielić tylko pod tym warunkiem, jeżeli zaprzestaną oni manifestacji militarystycznych i przystąpią do polityki solidarności międzynarodowej.

Dr. Saloni Wicewojewodą śląskim.

Katowice, 6 czerwca. (PAT.). Pan Prezydent R. P. postanowieniem z 26 maja przeniósł Zygmunta Żurawskiego Wicewojewodę śląskiego w stan nieczynny. Równocześnie tem samem postanowieniem Pan Prezydent zamianował na stanowisko Wojewody śląskiego Dra Tadeusza Salonia.

Zjazd Legionistów w Tarnowie.

Warszawa, 8 czerwca. (PAT.). Prasa dzisiejsza dowiaduje się, że Zarząd gł. Związku Legionistów Polskich powziął uchwałę o zwołaniu dorocznego Zjazdu Legionistów do Tarnowa na dzień 9 sierpnia br.

Wydalenie nuncjusza papieskiego z Litwy.

Kowno, 7 czerwca. (PAT.). W dniu dzisiejszym Monsignore Bartoloni pod eskortą policji został wywieziony do Ejdkun, leżących po stronie niemieckiej.

Morderstwo polityczne pod Buczaczem.

Tarnopol, 8 czerwca. (PAT.). Wczoraj, o godz. 8 wieczorem, w Kowalówce, powiat Buczaczy, zamordowany został przez parobków ruskich członek Związku Strzeleckiego, Kuźmiński. Sprawców zbrodni aresztowano.

Wielkie uroczystości wojskowe w Równem.

W dniu 14 czerwca b. r. odbędzie się w Równem na Wołyniu wielka uroczystość wręczenia nowych chorągwi pułkom 13 Dywizji t. j. 44 i 45 p. S. Kr. Pułki te otrzymują nowe przepisowe chorągwie pułkowe od miast Paryża i Verdun — a stare chorągwie otrzymane w 1918 r. na ziemi francuskiej od Prezydenta Francji, odejdą do Muzeum Wojska Polskiego, by tam swymi ranami i bliznami świadczyć o swej przeszłości i o świetnej tradycji swych pułków.

Poświęcenia chorągwi dokona w dniu 14 czerwca b. r. ks. biskup polowy Gall, wręczając będzie chorągwie P. Prezydent Rzeczypospolitej względnie przedstawiciel Pana Prezydenta. Na uroczystość tą przybędą najwyżsi dygnitarze Państwa, wojskowości, Reprezentanci miast Paryża, Verdun

i miasta Zamościa, Szef Misji Wojsk. Francuskiej gen. Denaine, zastępca ambasadora Francji i inni.

Miasto Paryż i Miasto Verdun przynnie szarfę na chorągwiach z napisem: „Français et Polonais pour tout le temps Amis“.

Miasto Zamość przynnie szarfę 44 i 45 p. S. Kres. na chorągwie z napisem: „Zamość 44 i 45 p. S. Kres. za odsiecz miasta w 1920 r.“. Na szarfach przy chorągwiach będą napisy: „Briene le Chateaux — 22 VI 1918“ i „Równem — 14 VI 1931“.

Ze względu na zapowiadany liczny udział reprezentacji Francji i Polski na tę uroczystość — Święto to 13 dywizji Kresowej nabierze charakteru manifestacji uczuć armji i społeczeństwa polskiego dla naszego sprzymierzeńca — Francji.

Tydzień L. O. P. P.

Imprezy w sobotę i niedzielę.

Inaugurację Tygodnia LOPP. rozpoczął szereg nabożeństw we wszystkich świątyniach. Najbardziej uroczysty charakter miało Nabożeństwo w bazylice archikatedralnej, odprawione wczoraj o godz. 9 rano przy licznych udziałach publiczności. Obecni byli na niem imieniem urzędu wojewódzkiego radca Osuchowski i radca Krzywo-

szynski, reprezentant Kuratorium p. Kopacz, przedstawiciel DOK., w zastępstwie gen. Rómmla rotm. Lasota, wiceprez. Sądu apel. Starkiewicz, prok. Szymonowicz, w imieniu dyr. kolei dr. Majewski, rekt. akad. weter. Janowski, imieniem LOPP. dr. Godlewski i dyr. Kirschner, im. TSL. dr. Próchnicki, przedstawiciele stowarzy-

szów społecznych, korporacji akademickich i inni.

Odbły się też nabożeństwa we wszystkich kościołach parafjalnych. W synagodze postępowej odprawiono nabożeństwo w sobotę rano w obecności przedstawicieli Województwa i wiceprez. dr. Godlewskiego. Rabin dr. Lewin wygłosił piękne kazanie.

Wczoraj odbyło się nabożeństwo w zborze ewangelickim z podniosłym kazaniem pastora dr. Kesseringa, również w obecności reprezentantów władz i LOPP.

Na placu św. Ducha otwarto w sobotę uroczystość loterję fantową na rzecz LOPP.

Wiec drobnych kupców pod przewodnictwem p. Józefa Ornsteina w sali gmachu Skarbka zapowiada zorganizowanie dla akcji LOPP. dzielnicę III, w której powstanie nowe Koło. Do zebranych przemówił mjr. Tiger, przedstawiając rolę lotnictwa w handlu.

Wieczorem przemaszeraowały ulicami Lwowa orkiestry 26 p. p. i Miej. Zakładu gazowego, oraz objechały miasto wóz kolej. elektrycznej, udekorowany emblematami LOPP.

Główną atrakcją miał być zapowiadany na niedzielę pochód drużyn przeciwgazowych. Niestety gwałtowna ulewa zmusiła uczestników pochodu do rozprószenia się.

Nie mogły też odbyć się wiece pod gołym niebem, połączone z koncertami orkiestr.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 6 czerwca 1931.

**RUCH SŁUŻBOWY
O B W I E S Z C Z E N I E
Ministra Skarbu
z dnia 26 maja 1931 r.
o wartości jednego grama czystego
złota.**

Na podstawie art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 855) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie ustalenia trybu ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 932) ustalają na miesiąc czerwiec 1931 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Ignacy Matyszewski.

**MIANOWANIE NAUCZYCIELI
KIEROWNIKAMI PUBLICZNYCH
SZKÓŁ POWSZECHNYCH.**

Kuratorjum O. S. L. zamianowało z dniem 1 lutego 1931 r. w drodze konkursu: p. Antoniego Magierkę, nauczyciela 4 kl. publ. szk. powsz. w Budziwoju, powiatu Rzeszów, kierownikiem tej szkoły; p. Karolinę Heilównę, nauczycielkę 1 kl. publ. szk. powsz. w Tolmaczu ad Dalcicz, pow. Żółkiew, kierowniczką 2 kl. publ. szk. powsz. w Smerekowie powiatu Żółkiew; p. Włodzimierza Kotowicza, nauczyciela 4 kl. publ. szk. powsz. w Hluboczku Wielkim, powiatu Tarnopol, kierownikiem tej szkoły; p. Stefanję Woźniakównę, nauczycielkę 1 kl. publ. szk. powsz. w Konopkach — kolonii, powiatu Kałusz, do 2 kl. publ. szk. powsz. w Sieniawce, powiatu Lubaczów; siostrę Ludwikę Zinkównę, nauczycielkę 7 kl. publ. szk. powsz. żeńskiej w Rawie Ruskiej, kierowniczką tej szkoły.

**PRZENIESIENIA W SZKOLNIC-
TWIE POWSZECHNEM.**

Rada Szkolna Powiatowa w Jarosławiu, przeniosła z dniem 1 stycznia 1931 r. na własne prośby p. Jana Cyprysa, nauczyciela 2 kl. publ. szk. powsz. w Rzeplinie, do 3 kl. publ. szk. powsz. w Łowcach; p. Stanisława Balcera, nauczyciela 7 kl. publ. szk. powsz. w Jodłowie, do 3 kl. publ. szk. powsz. w Pełkiniach; p. Mikołaja Pięrożaka, nauczyciela 3 kl. publ. szk. powsz. w Pełkiniach, do 3 kl. publ. szk. powsz. w Piskorowicach.

Nad mogiłą ś. p. Jana Dąbskiego.

Wczoraj pochowano na cmentarzu w Warszawie śmiertelne szczątki Jana Dąbskiego, wicemarszałka Sejmu Polskiego. Ś. p. Jan Dąbski pochodził z rodziny chłopskiej z Kukizowa pod Lwowem. Studja gimnazjalne i akademickie ukończył we Lwowie. Już jako młody akademik zajmował się sprawami ludowymi, jeżdżąc po wsiach z odczytami. Wówczas bowiem TSL. było jedynym polem pracy oświatowej, na której wychowało się tyle dzielnych mężów. Wnet widzimy go w redakcji „Kurjera Lwowskiego“, gdzie jego tęgie pióro i jedyny styl zjednały mu rozgłos. Przy tej sposobności trudno nie wyrazić zdziwienia, jakie moralne prawo miał pewien dziennik lwowski, który bez ceremonji zaanektował tę tak dla ludu zasłużoną firmę.

W czasie wojny światowej walczył ś. p. Jan Dąbski w Legionach, potem przeniósł się do Warszawy, gdzie wydawał tajne pismo „Strażnica“. Wybrany posłem do pierwszego Sejmu pracuje bez przerwy w obozie ludowym. W roku 1920 po wojnie z Bolszewikami prowadzi z ramienia Polski pertraktacje w Rydze i podpisuje w jej imieniu pokój. Mimo wielkie zasługi położone na tem polu p. Witosa niechętnie jednak patrzy na niego, ponieważ nie lubi, gdy inteligent, jakkolwiek chłop z dziada pradziada, nie chce się bezwzględnie poddać wszyst-

kim kaprysom wszechwładnego wówczas Chłopa - dyktatora. Późniejsza próba uwolnienia ruchu ludowego od osoby Witosa nie powiodła się, a stworzenie secesji pod firmą „Jedności Ludowej“ nawet przy pomocy „Wyzwolenia“ nie dało spodziewanych rezultatów. Witosa zdołała dopiero chętność endecja, która swoim przyjacielskim uściskiem ubezwładniła wierzchołkowskiego Samsona. Z secesją z „Wyzwolenia“ próbował ś. p. Dąbski stworzyć jeszcze jedną frakcję ludową pod firmą „Stronnictwo Chłopskie“, ale i ta grupa polityczna nie odegrała pożądanego roli. Niemniej jednak we wszystkich tych formacjach politycznych ś. p. Dąbski potrafił utrzymać się na kierowniczym stanowisku i jego trzeźwy głos miał zawsze swoje znaczenie. W stosunku do Marszałka Piłsudskiego ś. p. Dąbski nie występował nigdy nieprzyjaźnie, owszem starał się swój obóz zbliżyć do niego, jednakże gra polityczna innych czynników była zbyt daleko posunięta.

Zmarły pozostawił dwoje dzieci i prosił lud, aby miał nad nimi opiekę. Czy lud spełni jego ostatnią wolę? A powinien. Bo ś. p. Jan Dąbski był jego synem i całe swoje życie poświęcił sprawie chłopskiej. W ruchu ludowym zapisał sobie zmarły dużą kartę.

K.

Raut w Województwie.

Bardzo pięknym zakończeniem wczorajszego dnia, pełnego silnych wrażeń, stał się raut w pałacu wojewódzkim. Zgromadził on elitę towarzystwa lwowskiego oraz liczne zastępy gości — pań i panów — z rozmaitych stron Polski. Powszechnie zaniepokojenie zwracało się ku zwycięzcom w wyścigu automobilowym, ludzom młodym, pełnym rozmachu i temperamentu.

U progu małego salonu witali gości, w zastępstwie nieobecnych we Lwowie p. Wojewody, p. Wicewojewoda Drojanowski w towarzystwie pp. Naczelnika Reissa i sekretarza Kirschnera. Z galerji dolatywały dźwięki orkiestry wojskowej, w sali zaś balowej i w sąsiednich salonach potworzyły się większe i mniejsze grupy, prowadzące ożywioną rozmowę. Służba roznosiła bez przerwy kawę, herbatę, ciasta, likiery, chłodniki i owoce.

Kulminacyjnym punktem programu było rozdanie nagród zawodnikom wyścigu samochodowego. Serdecznie ich powitał w języku polskim, niemieckim i francuskim i dziękował za przybycie b. Wojewoda hr. Gołuchowski.

Z kolei złożył on gorący dank Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej za łaskawe uświetnienie wyścigu przez przyjęcie nad nim protektoratu, oraz za ufundowanie wspaniałej nagrody przechodniej, którą zdobył tym razem p. von Stuck.

Również podziękował hr. Gołuchowski p. Wojewodzie za udzielenie na tę uroczystość sportową pięknych salonów Urzędu Wojewódzkiego.

Bardzo eleganckie i sympatyczne zebranie przeciągnęło się daleko poza północ, pozostawiając po sobie u gości i Lwowian jaknajmilsze wspomnienie.

Zjazd delegatów Małopolskiego Związku Tow. muzycznych i śpiewackich.

W dniu 31 maja br. w sali Kasy na i Kola Liter. Art. odbył się obrady Zjazdu Towarzystw Muzycznych i Śpiewackich, należących do Związku Małopolskiego. — Zjazd otworzył i zagał prezes T. Höflinger, poświęcając dłuższe i gorące wspomnienie pośmiertne śp. Kazimierzowi Barwickiemu, gener. sekretarzowi Związku Wielkopolskiego, najdzielniejszemu organizatorowi ruchu śpiewaczego w Poznańskim, oraz śp. Janowi Ranglowi, znakomitemu dyrygentowi chórów lwowskich.

Obszerne sprawozdanie z działalności Związku przedstawił sekretarz pułk. Joszt, poczem wywiązała się długa dyskusja, w której zabierało głos wielu delegatów. — Wszyscy mówcy domagali się, by idea ruchu śpiewaczego była jednym z naczelnych postulatów w naszym życiu, by miarodajne władze i czynniki otaczały opieką śpiewactwo polskie. Wśród różnych uchwał, Zjazd polecił Wydziałowi Związku zorganizować gremialny udział chórów w czasie Wystawy Regionalnej w Tarnopolu, oraz odpowiednia w Dyrekcji Polskiego Radia odpowiednio i częste audycje Towarzystw śpiewackich. — Dalej uchwalono nadać godność członka honorowego Związku znakomitemu kompozytorowi i wybitnemu publicyście muzycznemu, Stanisławowi Niewiadomskiemu. — W końcu dokonano wyboru nowego wydziału Związku w następującym składzie: Prezes: Tadeusz Höflinger, Wiceprezesi: Stanisław Kuziński i Rajmund Pragłowski, członkowie: dr. K. Czerny, St. Danielewicz, Br. Filipczak, Wł. Florakowski, T. Kaempf, M. Kondziola, dr. Z. Kulczycki, J. Rogala, St. Soltysik, dyr. A. Stadler, A. Tobiasz, St. Wierzbiański. — Zastępcy: J. Czajkowski, B. Jakubczyński, J. Romański. — Komisja Rewizyjna: L. Donsoft, Z. Mattausch i J. Rasp.

Następny Zjazd uchwalono odbyć również we Lwowie, w roku przyszłym jeśli w międzyczasie nie zaistnieją jakie zmiany natury regionalnej, któreby uzasadniały odbycie zjazdu w innym mieście.

**PIJ CIE
Herbatę RIEDLA
Lwów, Rutowskiego 3.**

„Co chcecie“.**Komedja Williama Shakespeare'a w 17 obrazach.
Teatr Rozmaitości.**

Wznowienie jednego z najpiękniejszych arcydzieł Szekspira stało się nie tylko dowodem doskonałej organizacji naszego zespołu, który teraz właśnie, w chwili najcięższego dla teatru kryzysu, nie cofnął się przed sztuką trudną dla współczesnego aktora i wymagającą niezwykle sumiennej pracy reżyserskiej; wznowienie to stało się także ciekawym odkryciem, że publiczność nasza chce i może chodzić do teatru, nawet w epoce „15%“, ale obecnie pójdzie nie na ciekawostkę repertuarową, nie na eksperyment w terenie nowoczesnego teatru, ale na sztukę klasyczną, starą, a lubianą.

„Co chcecie“ czyli „Wieczór Trzech Króli“ dał zresztą reżyserowi (Edmund Wierciński) pole do wielu eksperymentów. Próba odświeżenia starego Szekspira wypadła naogół bardzo dodatnio, chociaż co do pewnych szczegółów możnaby prowadzić uzasadnioną polemikę.

Tekst komedji utrzymano wiernie wedle dawnego przekładu Leona Ulricha. Ale przeprowadzono w tym tekście bardzo umiejętne przesunięcia i skróty, dodając z drugiej strony wiele uzupełnień w piosenkach. I wła-

śnie to wzbogacenie muzycznej strony komedji ożywiło ją, zbliżyło do widza i dodało jej czar. W oryginalnym tekście daje Szekspir zaledwie parę (około trzech) piosenek, śpiewanych przez Błazna, i jedną zdjalogizowaną, którą śpiewa wesoła kompanja pana Tobiasza. To posłużyło Schillerowi i Lilienfeldowi do połączenia komedji z dramatem muzycznym; ilustracja orkiestry i piosenka staje się integralną częścią przedstawienia, a muzyka wprowadza i łączy sceny ze sobą.

Innowacja ta jest zupełnie usprawiedliwiona i charakterem i treścią utworu. Szekspir miał głębokie odczucie roli muzyki w dramacie i ani jedno z jego dzieł nie jest pozbawione wkładek śpiewanych. W wprowadzonym na sobotniej premierze „Wieczór Trzech Króli“, partje muzyczne osiągnęły w niektórych scenach niezwykły efekt. Scena burzy na wybrzeżu morskim, scena melancholji miłosnej Księcia Orsino, scena z zegarem (rozmowa Oliwji z Paziem), a zwłaszcza nieporównana scena pijacka i finał komedji połowę swego uroku zawdzięczają doskonałej ilustracji muzycznej. Poza tem pomnożono pie-

śni Błazna i wprowadzono taniec błażeński. Tu jednak zupełnie nie na miejscu były charlestonowe ewolucje Błazna. W epoce Szekspira nawet najbardziej fantastyczny taniec nie był podobny do produkcji rewji murzyńskiej.

Drugą innowacją — również zbliżoną do szekspirowskiego pojmowania teatru — był prymityw dekoracyjny. Daszewski dał je przeważnie na plenerowym tle, a styl ich zaznaczył jedynie w linjach. Fragmenty bram i schody posłużyły za główny motyw dekoracyjny; to też herby Księcia i Oliwji, mające oznaczać naprzemian to jeden to drugi dwór, wydawały się nawet czemś zbytecznym. Niekorzystnie wypadła dekoracja sceny ulicznej między Sebastianem i Antonjem. Fragment gospody, który nam pokazano, przypominał swą geometryczną konstrukcją drapacza chmur i raził mocno przy staroświeckich kostjumach artystów.

Przesunięć w układzie scen było niewiele. Na początek dano trafnie, jakby prolog, scenę na wybrzeżu, kiedy Wiola przybywa do Illirji i postanawia w przebraniu pазia udać się na dwór Księcia Orsino. Inne sceny łączono z sobą, unikając zbyt częstych zmian dekoracyj. Zmieniono podział na akty i dano ogółem 17 scen, które rozgrywają się częścią na proscenium, częścią na scenie i tworząc cią-

głość akcji, doskonale zarazem mieszczą się w czasie 3-ch godzin.

Jedyną ujemną, bo najzupełniej dowolną innowacją, stanowią kostjomy artystów. Zwykle daje się Szekspira w kostjumach szekspirowskiej epoki (druga połowa XVI i pierwsza ćwierć XVII wieku). Zżyliśmy się już z tym hiszpańsko - włoskim stylem ubiorów, w którym oglądaliśmy dawniej i graną obecnie komedję. Tymczasem teraz zaprezentowano nam Szekspira w typowych strojach francuskich z XVIII wieku. Wcięte w pasie, szerokie u dołu surduty, żaboty, peruki i trójgraniaste kapelusze niepokoiły widzów przez cały wieczór.

Komedję tę można było przedstawić tylko w dwojaki sposób: albo pójść za fikcją Szekspira i dać kostjomy włoskie z XVI stulecia, albo ubrać aktorów tak, jak chodzili ludzie w Anglii około r. 1600, kiedy „Wieczór Trzech Króli“ ukazał się w teatrze po raz pierwszy.

Reżyser, wybierając dla kostjumów wiek XVIII, usiłował może zaznaczyć kapryśność i fantastyczność komedji, która dzieje się niby w Illirji, fikcyjnym państwie włoskim, a niby „wszędzie i nigdzie“. Wybór jednak nie był trafny, gdyż rubaszny, renesansowy charakter pewnych scen, intelektualistyczny, ale po renesansowemu, dialog osób, a wreszcie rodzaj uczuciowości — nie godziły się zupełnie z

Z życia prowincji.**Wieści z Krosna.**

Praca oświatowa w powiecie. — Organizacja Kasy Chorych. — Propaganda przemysłu ludowego. Pomnik dr. Łukasiewicza. — Okręgowe Towarzystwo Rolnicze. — Tydzień L. O. P. P. (Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“).

Staraniem Rady Szkolnej Powiatowej odbyła się w dniach 2 i 3 czerwca konferencja oświatowa, w której wzięli udział wszyscy kierownicy szkół w powiecie. Na konferencji poruszono sprawy organizacji i zagadnienia oświaty pozaszkolnej na wsi, przedstawione przez poszczególnych referentów w referatach. Rzeczkowy referat wygłosił również p. Alfred Stebnicki, referent oświaty pozaszkolnej przy Kuratorjum lwowskim. W czasie drugiego dnia konferencji był obecnym p. dr. Kopacz, naczelnik Wydziału ogólnego Kuratorjum. Z dyskusji wyłoniono Komisję oświaty pozaszkolnej, której zadaniem będzie ustalenie programu tejże oświaty. Obradom przewodniczył p. Urbański, inspektor szkolny.

Komisarzem zarządzającym dla nowego okręgu kasowego obejmującego powiaty: Brzozów, Lesko, Sarnok i Krosno został mianowany p. Kazimierz Kautski, który już odebrał urządowanie od poprzednika.

Bazar przemysłu ludowego ze Lwowa urządziła w czasie od 7 do 14 bm. włącznie wielką wystawę wyrobów przemysłu ludowego w sali Rady Powiatowej.

Komitet budowy pomnika śp. Łukasiewicza komunikuje, że w najbliższych dniach przystępuje do budowy tegoż pomnika. Pomnik stanie na przeciw budynku Rady Powiatowej na skwerku, na którym położono w roku 1928 kamień węgielny. Pomnik zostanie wykonany z brązu przez rzeźbiarza Raszkę z Krakowa. Datki na pokrycie kosztów uprasza Komitet przesyłać do Komunalnej Kasy Oszczędności w Krośnie — konto PKO. Nr. 408.884. Informacji szczegółowych udzieli i wszelką korespondencję załatwia sekretarz Komitetu p. dyr. Wachal Józef, Krosno.

Okręgowe Towarzystwo Rolnicze w Krośnie zapowiedziało Walne Zgromadzenie na dzień 28 czerwca br. o godzinie 3-ciej popołudniu w sali Rady Powiatowej.

sentymentalno - racjonalistyczną epoką pseudoklasycyzmu.

Kostjum wiele znaczy dla aktora. Damięcki, ubrany w strój Filona, zrobił z Orsina typową dla XVIII wieku figurę nieszczęśliwego kochanka. Była to postać w swoim rodzaju doskonale wykończona i stylowa, ale nic nie mająca wspólnego z Szekspirem.

Inne postaci przedarły się szczęśliwie przez klątwę ukostjumowania. Najlepszą rolę dała Wiercińska, która jako służebna Oliwji wydobyla cały temperament i barwność szekspirowskiej subretki. Malanowiczówna, jedna z niewielu artystek, umięających nosić staroświeckie suknie, stworzyła bardzo subtelną Oliwję, w której duma walczy z namiętnością, a głębokie uczucie z intelektualizmem.

Irena Borowska po raz pierwszy wystąpiła w dużej roli, grając Wiołę. Debiut wypadł nadzwyczaj dodatnio, gdyż i opanowanie roli i jej interpretacja pokazały, że można z młodą artystką liczyć się poważnie.

Świetną trójkę komiczną dali Znicz (Andrzej Czerwonogęba), Machalski (Tobiasz Czarkawa) i Kondradt (Błażen). Słusznie te niby drugorzędne role powierzono czołowym artystom naszego zespołu. Kondradt wniósł w sztukę wiele życia i dowcipu, a przede wszystkim miły głos, Znicz — daw-

Ukonstytuowany Komitet LOPP. w osobach p. Emila Rappego, jako przewodniczącego, inż. Kaz. Pirgo jako zastępcy, W. Urbańskiego jako skarbnika i U. Więcka jako sekretarza, na ostatnim posiedzeniu postanowił urządzenie VIII tygodnia L. O. P. P. w dniach od 7 do 14 czerwca. Przy tej sposobności należy nadmienić, że sprawa budowy lądowiska w Krośnie znajduje się w stadium ukończenia dzięki staraniom p. Emila Rappego, Starosty i p. J. Krukierka, burmistrza miasta.

Kronika przemysła.

Patryjotyczny gest. — Urlop Okręgowego Komisarza Kasy Chorych. — Redukcja robotników. — Sprzeniewierzenie. — Kradzież portfela. — Skrytobójczy strzał. — Komunisci przed Sądem. (Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“).

Właściciel kinoteatru „Świt“ (dawniej „Reduta“) p. Arnold Mamber chcąc przyczynić się do zwiększenia

dochodów LOPP. z okazji tygodnia propagandowego Ligi, postanowił dochód z wyświetlanego od poniedziałku filmu p. t. „Wilki i szakale morza“ przeznaczyć na LOPP.

Okręgowy Komisarz Kas Chorych, p. major Zins, po dokonaniu lustracji przyłączonych Kas Chorych w Mościskach, Jarosławiu, Przeworsku, Brzozowie i Cieszanowie rozpoczął w dniu 7 bm. czterotygodniowy urlop wypoczynkowy.

W zbrojowni Nr. 5 uległo redukcji około 40 robotników z końcem ubiegłego tygodnia. Jak się dowiadujemy redukcją dotknięta zostanie dalsza sekcja robotników z powodu zastosowania naukowej racjonalizacji produkcji.

Właściciel kinoteatru „Świt“ p. Arnold Mamber, doniósł policji, że Antoni Gonera, zam. przy ul. Dworskiego 36, sprzeniewierzył na jego szkole części kinowe wartości 1.002 zł. Gonera aresztowano.

Z teatru i sali koncertowej.**Koncert skrzypka p. Kaniowskiego. — Rewja murzyńska.**

P. Kaniowski, który dał się słyszeć we Lwowie po raz pierwszy, wykazał wyjątkową muzykalność i wysokie aspiracje artystyczne. Świadczy o tem w pierwszym rzędzie już sam dobór programu, w którym obok mniejszych dzieł literatury skrzypcowej znajdowała się Chaconne Bacha i koncert Glasunowa, utwory wymagające od wykonawcy wyjątkowej inteligencji i sprawności technicznej. Czysty ton, umiejętność gry polifonicznej i efektowna technika świadczą o zaawansowanym poziomie gry, którą publiczność sali koncertowej, niestety wskutek późniejszego szonu niezbyt licznie zebrana, przyjmowała nader życzliwie.

Rewja Murzyńska, występująca obecnie w Teatrze Wielkim, znana nam już jest z swej gościny w jesieni na scenie Teatru Nowości; większość

numerów wówczas wykonanych weszło też w skład nowego programu. Jakkolwiek więc nie było tam zasadniczo momentów nowych, jednak niezwykły temperament czarnych gości, fenomenalne tańce Douglasa i świetny zespół jazzowy święcili i tym razem prawdziwe triumfy. Z czysto muzycznego punktu widzenia interesują przede wszystkim znowu nieznanne wprost w muzyce europejskiej subtelności rytmiczne, objawiające się zarówno w muzyce, jak i w tańcu, ciekawe wyzyskanie synkopy, superpozycje rytmów i t. p.

Niestety, w okresie upałów, egzaminów, popisów, wyścigów konnych, automobilowych i t. d., nawet atrakcja o posmaku tak egzotycznym, jak Rewja Murzyńska, nie może liczyć na powodzenie.

Dr. St. Łobaczewska.

Spożycie tytoniu w Polsce.

Dokładne obliczenie spożycia jakiegokolwiek artykułu możliwe jest tylko w odniesieniu do produktów monopolu państwa, aczkolwiek nie wszystkich. Już spożycie spirytusu jest naogół trudne do ustalenia wobec rozpowszechnionego u nas tajnego gorzelnictwa. Natomiast spożycie tytoniu da się ustalić z matematyczną dokładnością.

no niewidziany — bawił publiczność, jak zwykle, a miejscami wtrącał własnego pomysłu dodatki, względnie warianty. Machalski, prawdziwy męczennik sztucznej tuszy i saskiej peruki — grał szeroko, swobodnie, aż do szarży chwilami.

Przeszarżowanie zdarzyło się parokrotnie. Najsilniej dało się odczuć w scenie z księdzem — i to nie w błazeńskiej, ale w poważnej. Figura, która kręcąc młynka na tłustym brzuchu, wybiega drobnym kroczeniem operetkowego księżula za parą narzeczonych, zupełnie nie godzi się z intencjami Szekspira; mówi przecie wyraźnie Oliwja do Sebastjana:

„Za mną, z tym świątym, chodź lteraz kapłanem“.

Groteska jest tu zatem czemś wysoce niesmacznym i fałszywym.

Intendent Malwojło dostał się Strzeleckiemu. Ta jedyna mniej sympatyczna i zganiona przez Szekspira figura, została potraktowana zupełnie poprawnie, a w scenie atakowania Oliwji osiągnęła pełny sukces.

Całość grana w tempie, choć przy zbyt intensywnej jeszcze współpracy suflera, zyskała serdeczne przyjęcie i została niezwykle miłe wrażenie zwłaszcza swoim finałem.

Dr. Jadwiga Łempicka.

Po raz pierwszy nie tylko w Polsce, ale i na świecie dokonał tego statystyk monopolu tytoniowego, p. Józef Dzierżyński, w wydanej przez Monopol Tytoniowy obszernej monografii o spożyciu tytoniu w Polsce do r. 1929. Przyjmując konsumpcję w r. 1925 za 100 otrzymujemy następujące wskaźniki spożycia na głowę i przeciętnej ceny sprzedaży: 1) r. 1925 — 100, r. 1926 — 97'8, r. 1927 — 104'0, r. 1928 — 112'2, r. 1929 — 115'1. Ceny sprzedaży — w r. 1925 — 100, r. 1926 — 128'9, r. 1927 — 141'4, r. 1928 — 149'3, r. 1929 — 157'0.

Cyfry te wskazują, iż pomimo rosnącej ceny sprzedaży (wzrost przeszedł o 50%), spożycie stale wzrastało. Rosła zatem coraz bardziej odpowiedzialność polityczna w budżecie domowym, która wynosiła w r. 1925 12'77 zł., w r. 1928 21'43 zł., w r. 1929 23'06 na głowę ludności.

W poszczególnych dzielnicach kraju wydatek ten jest albo niższy, np. w Kowlu wynosił zaledwie 11'46 zł., albo wyższy, np. w okręgu warszawskim wynosił on 34'06 zł., a więc był wyższy o 59% od przeciętnej (dla r. 1928). Wydatek ten jest o wiele wyższy od tego, co wydaje przeciętnie obywatel polski np. na cukier (w r. 1927 na głowę ludności 13'75 zł.).

J. B.

POPIERAJCIE

L. O. P. P.

Jakiś niewyśledzony dotychczas rycerz przemysłu kieszonkowego, wyciągnął Juljanowi Niemczykowi, em. nacz. kancel. Urzędu Skarbowego portfel, zawierający: gotówką 270 zł. i dokumenty osobiste.

Na folwarku Bystrzyckiego we wiosce Kormanowice, pełnił obowiązki stróża Mikołaj Kozłowski, który parę razy dał się we znaki okolicznym złodziejom, za to też ci pałali do niego nienawiścią. Ubiegłej nocy huknął z ukrycia strzał karabinowy i kula ugodziła wiernego stróża w szyję. Wszelkie poszlaki wskazują, że strzelającym był Wasyl Hryniewicz z Młodowic, którego aresztowano i odstawiono do Sądu.

W dniu 9 czerwca b. r. w sądzie Okręgowym rozpocznie się wielki proces przeciwko niebezpiecznemu komunistom Janowi Koszce i 18 towarzyszy, oskarżonym o zbrodnię zdrady głównej przez uprawianie wyrotowej działalności i agitacji komunistycznej. Sensacyjny ten proces polityczny potrwa przypuszczalnie 8 dni.

Z. S.

List z Sokala.

Przebudowa dróg. — Powiatowa Kasa Komunalna. — Elewator zbożowy. — Festyn.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“).

Usilne starania Wydziału Powiatowego w Sokalu, celem polepszenia stanu dróg w powiecie, uwieńczone zostały po przewyciężeniu wielu trudności, pomyślnym skutkiem. Dyrekcja Robót Publicznych we Lwowie przystąpiła w bieżącym roku do przebudowy drogi Krystynopol-Mosty Wielkie i wyasygnowała już na ten cel część potrzebnych kredytów. Na tej samej drodze, koło Nowego Dworu, stanie nowy most na miejsce dotychczasowego inwalidy z czasów wojny. Równocześnie Wydział Powiatowy przystąpił do budowy drogi powiatowej Opulsko-Wareż, której brak tak dotkliwie dawał się odczuwać ludności tej części powiatu. W samym Opulsku rozpoczęto brukowanie pierwszego kilometra drogi.

W Bieżym, mieście niegdyś wojewódzkim, obecnie mieście podupadłe przystąpiono do uporządkowania ulic i usunięcia wielu braków, które każdemu przejeżdżającemu przez miasto wpadają od razu w oczy. Ostatnio zaczęto porządkować i szutrować rynek i zaprowadzono światło elektryczne. Widocznie przyjazd p. Wojewody poskutkował.

Onegdaj odbyło się w Sokalu posiedzenie Rady Powiatowej Kasy Komunalnej. Czysty dochód w wysokości około 1.300 zł. przelano na fundusz zasobowy Kasy. W skład Zarządu Kasy weszli: pp. Bronisław Bednarczuk sekr. Wydziału Pow. inż. M. Kastner i Ferdynand Dąbrowski, lustrator Wydz. Powiatowego.

Powiat sokalski, między czterema powiatami w Polsce, otrzyma niebawem elewator zbożowy. Budowa tego elewatora o pojemności 100.000 tonn, konstrukcji żel.-betonowej, wysokości 26 metrów, idzie żwawo naprzód, tak, że termin wykończenia, tj. lipiec br. nie będzie przekroczony. Dzierżawę elewatora, który przyczyni się do usunięcia pokątnego handlu i do standaryzacji zboża obejmie miejscowa spółdzielnia „Rolnik“.

Staraniem miejscowego Koła Rodziny Policyjnej, odbył się dnia 4 bm. festyn, w lasku na Walawce. Ściągnął on tłumy publiczności, która zabawiła się ochoczo do późnego wieczora przy dźwiękach orkiestry 13 DAK. Za bawą dobrze zorganizowaną, przyniosła też duży, jak na tutejsze stosunki dochód.

W. S.

Angielskie procesy o morderstwo.

W żadnym kraju na świecie nie jest rzeczą tak niebezpieczną popełnić morderstwo, jak w Anglii. Wyspiarskie położenie kraju ułatwia pracę policji, prasa dopomaga w sposób wprost niewiarygodny do wyśledzenia sprawcy a tamtejsze prawo nie zna żadnych „crime passionel”. Jakkolwiek tedy i tam corocznie pozostaje pewna ilość morderstw niewyśledzonych, to jednak widoki angielskiego mordercy na wyjście ze sprawy z życiem są minimalne. Rzadko też kiedy znajduje zastosowanie przysługujące Koronie prawo łaski. Minister spraw wewnętrznych, któremu przysługuje w tym względzie decyzja, stoi bowiem konsekwentnie na stanowisku, że jak długo nie zniesiono kary śmierci, tak długo winna być ona wykonywana. Wszelkie próby rodziców i rodzeństwa skazanego o darowanie mu życia pozostają tedy przeważnie bez uwzględnienia.

W Anglii, podobnie jak gdzieś indziej, istnieją tendencje do zniesienia kary śmierci. Z chwilą dojścia do władzy Partji Pracy uważali przeciwnicy kary śmierci za odpowiednie wystąpienie ze stanowczą inicjatywą. Mac Donald stworzył nawet komitet, który miał się zająć tym problemem. Lewy odłam tego komitetu wyraził pogląd, że należałoby karę śmierci znieść na razie na lat pięć tytułem próby; odłam prawy opuścił jednak w ostatniej chwili szeregi komitetu i tak sprawa pozostała nadal w zawieszaniu.

W ostatnich czasach słyszeć się dają w Anglii coraz częściej głosy oburzenia na sposób, w jaki prasa traktuje wypadki morderstw.

Kto miał kiedyś sposobność iść ulicami Londynu w dniu, w którym odbywało się stracenie, widział na wszystkich rogach ulic wywieszki, na których olbrzymimi literami widniały napisy: „Ostatnie minuty X.“, „Y. nie dojdzie do szubienicy“, „Matka mordercy modli się za swego syna“ itp. niesmaczne rzeczy. Gdy otworzyć jakikolwiek dziennik, natrafia się odrazu na fotografię tłumy, cisnącej się do bram więziennych, przyczem syn mordercy oznaczony jest zawsze strzałką nad głową. Fotografie całej rodziny mordercy i jego ofiary umieszczono już na kilka dni naprzód. O ile morderca miał narzeczoną, to zazwyczaj ogłasza ona w jakimś piśmie swe pamiętniki, kończące się zazwyczaj twierdzeniem: „Wiem, że on jest niewinny“.

Na zarzuty takiego skandalicznego traktowania spraw, broni się prasa twierdzeniem, że drukuje jedynie to, czego żąda publiczność. I niewątpli-

wie ma ona za sobą tę publiczność. Anglosasa cechuje dzwonne wprost rozmówienie we wszystkich sprawach kryminalnych. W szkole, w klubach i w restauracjach dyskutuje się o popełnionym morderstwie z namietnością nieznaną na kontynencie. Od chwili popełnienia mordu konstytuuje się niejako cały angielski naród w olbrzymi trybunał, sądzący daną sprawę. Sąd pozostaje pod kontrolą całego społeczeństwa.

Ostatnie miesiące wykazały kilkakrotnie, jak naród angielski czuwa nad wymiarem sprawiedliwości. Kiedy pewien Fox zadusił swą matkę, następnie oblał ją naftą i podpalił, poczem został stracony na szubienicy, nie podniósł się ani jeden głos protestu. Natomiast istna burza powstała, kiedy 52-letni agent asekuracyjny Wallace skazany został na śmierć z powodu rzekomego zamordowania swej żony. Panią Wallace znaleziono pewnego dnia z rozbitą głową w jej mieszkaniu, przyczem małżonek jej twierdził, że w czasie popełnienia tego czynu był w domu nieobecny na skutek telefonicznego

zawezwano go. Ponieważ Wallace nie mógł wykazać, kto telefonował, przeto tej jego obronie nie dano wiary. Z drugiej strony nie ulegało wątpliwości, że Wallace przez kilka dziesiątek lat żył szczęśliwie ze swą żoną i że nie wchodziła tu w grę żadna inna kobieta ani też żadne kwestje majątkowe. Towarzysze pracy Wallace'a wystawili mu jak najlepsze świadectwo. Pytało tedy społeczeństwo angielskie: „Jakież powód mógł mieć ten 52-letni, znany ze spokojnego i uczciwego życia, człowiek, by dokonać tak okropnego czynu?“

Po skazaniu go na śmierć powstało tak wielkie wzburzenie, że nawet w katedrze w Liverpoolu urządzone nabożeństwo błagalne, by „Pan Bóg rozjaśnił ducha sądu apelacyjnego“. Instykt ludu zdaje się słusznie osądził ten wypadek. Sąd apelacyjny bowiem skasował wyrok śmierci i uniewinnił Wallace'a, poczem jego poprzedni pracodawca przyjął go odrazu z wrotem do pracy a koledzy ponieśli sami wszystkie koszty jego obrony.

Proces ten stał się pozatem doskonałą bronią w rękach przeciwników kary śmierci. **Bul.**

Maksym Gorkij przeciwko inteligencji i „humanizmowi panów europejskich“.

Maksym Gorkij, powróciwszy na lato do ZSSR, napisał już kilka politycznych artykułów, wychwalających komunizm i sukcesy ZSSR. W jednym z tych artykułów, zamieszczonym we wszystkich wielkich pismach moskiewskich piętnuje rosyjską inteligencję i gniewa się z powodu jej roli odegranej po rewolucji komunistycznej w Rosji. „Inteligenci z r. 1917 zapomniawszy o wszystkich swych kanibalskich przysięgach, — pisze Gorkij — wstąpili do służby rosyjskich naczelników przemysłowców tekstylnych, baronów węglowych, młynarzy i wielkich obszarników wspólnie z resztkami carskich generałów, którzy dawniej nazywali ich „renegatami“ i „wrogami cara“. Przy pomocy inteligentów generałowie europejskich kapitalistów i cara wyteplili setki tysięcy robotników i chłopów w związku sowieckim“. Gorkij dalej stwierdza, że inteligencja ro-

syjska „nie poprawiła się“ z komunistycznego punktu widzenia. Przypominając proces „czterdziestuśmiu“, oskarżonych o przygotowanie kontrrewolucji, Gorkij ostro potępia inteligencję, złości się na Europę zachodnią, i na panów Europejskich. „Wasz humanizm, panowie Europejscy — pisze Gorkij — zburzony został przez zasłużoną karę 48 sadystów, organizatorów głodu“.

Maksym Gorkij, nazywając 48 rosyjskich inteligentów skazanych przez sąd komunistyczny „pasorzytami, wstrzniejszymi aniżeli düsseldorfski sadysta Kürten“, oświadcza, że gdyby był niemieckim obywatelem protestowałby przeciwko sądowi publicznemu nad Kürtenem, ponieważ społeczeństwo klasowe wytworzyło i wytwarza wielu sadystów“.

czeskiej, wchłoniętych przez mieszc-

SPRAWY GOSPODARCZE.

Przymus tępienia ostu.

Ukazało się rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 27 marca 1931 r., zarządzające tępienie ostu polnego, ostu lancetowanego, ostu siwego, ostu łąkowego, ostu zwistego, ostu kędzierzawego i ostu nastroszonego.

Kto ma oset na gruncie przez siebie użytkowanym, lub przez siebie zarządzanym, obowiązany jest corocznie roślinę tę z korzeniami wyrwać lub w inny sposób niszczyć tak, ażeby ją całkowicie ze swego gruntu usunąć, a przynajmniej nie dopuszczać do za-

kwitnienia.

Rozporządzenie to przewiduje, że zarządy gmin są obowiązane corocznie na wiosnę przed dniem 1 maja, a w roku bieżącym do 15 maja, ogłaszać przypomnienie wszystkim mieszkańcom o obowiązku niszczenia ostu. Niezastosowanie się posiadaczy gruntów do nakazu niszczenia ostów będzie karane, przyczem kontrolę gruntów przeprowadzać będzie zarząd gminy.

Brak ziarna siewnego na Polesiu. Przewlekła zima i słaby zbiór siana w ubiegłym roku spowodowały zupełne wyczerpanie zapasów pasz u rolników na Polesiu. W wielu wypadkach zostało skarmione ziarno siewne i ziemniaki przeznaczone do sadzenia na wiosnę. Po długiej zimie przyszła powódź, która uniemożliwiła w kwietniu korzystanie z pastwisk, wskutek czego inwentarz żywy cierpiał głód i zachodziła nieraz konieczność wyzbywania się go za bezcen. Z powodu skarmienia ziarna, względnie wyzbycia się go w okresie zimowym na splątę długów, większość drobnych i średnich rolników znalazła się na wiosnę bez nasion. To też zapotrzebowanie na kredyty siewne i na zakup pasz w Oddziale bieżącym roku wyjątkowo duże. (Arol).

Konferencja w sprawie zamierzonej przymusowej syndykalizacji eksportu drewna odbyła się 18 maja br. w Izbie przemysłowo-handlowej pod przewodnictwem prezesa dra Szarskiego. W konferencji wzięli udział reprezentanci: lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego, Państwowego Instytutu Eksportowego, Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie oraz liczni przemysłowcy i kupcy drzewni

tut. okręgu. Na podstawie wygłoszonych referatów i po przeprowadzeniu szczegółowej dyskusji interesarci drzewni wypowiedzieli się przeciw zamierzonej syndykalizacji przemysłu drzewnego, opartej na zasadzie przymusowej.

Komisja Cennikowa Drzewna przy Izbie przemysłowo-handlowej we Lwowie odbyła w dniu 30 maja br. konstytuujące posiedzenie na rok 1931 pod przewodnictwem r. inż. Kolischera. W skład Komisji wchodzić prócz przedstawicieli Izby, delegaci Syndykatu Interesantów Drzewnych, Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych we Lwowie, Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie, Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego, Stowarzyszenia zawodowego Budowniczych we Lwowie, Małopolskiego Towarzystwa Leśnego we Lwowie i Miejskiego Zakładu Aproprowizacyjnego we Lwowie. Przewodniczącym Komisji wybrany został dotychczasowy przewodniczący r. dr. Paweł Csala, zastępcami przewodniczącego dotychczasowi zastępcy r. inż. Arnold Kolischer, inż. Jan Szczygielski oraz p. Samuel Pollak.

Wiadomości sportowe.

STUCK ZWYCIĘŻA W WYŚCIGU OKRĘŻNYM.

Wczoraj odbył się we Lwowie wyścig okrężny w 3 kategoriach. W kategorii wozów wścigowych zwyciężył bezkonkurencyjnie Hans v. Stuck na Mercedesie przed hr. Hardeggiem na Bugattim. Trzecie miejsce zajął kierowca polski Hofuj, ostatni przyszedł do mety Szczyżycki (Czechosłowacja) na Wikowie. W biegu wozów sportowych zwyciężył Rumun Nadu na Bugattim przed Boguckim (Polska). W kategorii wozów dominujących zwyciężyła p. Koźmianowa (Polska). Poza konkursem stał do powyższego biegu Stuck na Mercedesie, który przyszedł pierwszy do mety.

WYPADEK W CZASIE WYŚCIGÓW SAMOHODOWYCH.

W czasie wczorajszych wyścigów samochodowych uległ wypadkowi zawodnik austriacki p. Hubert Sachsel na ulicy Pełczyńskiej. Wskutek zderzenia wozu z drzewem przydrożnym, Sachs został wyrzucony z auta na bruk przyczem doznał wstrząsu mózgu i złamania nosa. Stan automobilisty bardzo poważny. Wóz został poważnie zniszczony.

POLSKA ZDOBYŁA PUHAR NARODÓW.

Wczoraj w obecności P. Prezydenta Rzeczypospolitej rozegrany został konkurs hipiczny o Puchar Narodów, najważniejszą i najdonioślejszą międzynarodową konkurencję w zawodach konnych. Zajmując pierwsze miejsce w zawodach konnych, Polska zdobyła poraż trzeci a więc na własność Puchar Narodów.

MISTRZOSTWA LIGI.

W odbytych wczoraj rozgrywkach o mistrzostwo Ligi nie obeszło się bez niespodzianek a mianowicie Pogoń zwyciężyła wysokocyfrowo (4:0) w Warszawie Polonję, Warszawianka całkiem zasłużenie pokonała Legię w stosunku 4:2, zaś Cracovia uległa Warcie 1:2. Czarni zremisowali z ŁKS-em 1:1.

Mistrz. Kl. A.

Lechja IB-Switez 5:0, Pogoń IB-Rewersovia 2:0, Czarni IB-Pogoń (Stryj) 4:2, Rewera-Dруги Sokół 3:0, Polonja-Ukraina 6:1.

Lekkoatletyka.

Wczoraj odbyły się w dalszym ciągu mistrzostwa drużynowe Lwowa w lekkiej atletyce, do których miały stanąć zespoły Pogoni i A. Z. S. Ponieważ jednak AZS. się nie stawił wobec tego przyznano Pogoni zwycięstwo walkoverem a temsamem Pogoń zdobyła tytuł mistrza Lwowa.

Wyścigi konne.

Gonitwa I. Dystans około 1.800 m. 1) Impet pod Balcerem o 5 długości przed Landsknechtem, 3) Urga. Tot. 13.

Gonitwa II. Dystans około 2.000 m. 1) Gitta pod Brykiem o 3 długości przed Horyniem, 3) Gang. Tot. 37, 19, 15.

Gonitwa III z płotami. Dystans około 2.800 m. 1) Vendetta pod Magdy o 3 długości przed Conquette, 3) Ekstaza. Tot. 46, 24, 23.

Gonitwa IV. Dystans około 2.100 m. 1) Ikwa pod Balcerem o 3 długości przed Ghazni, 3) Izadora. Tot. 12.

Gonitwa V. Wielki steeple-chase wojskowy. Dystans około 4.800 m. 1) Iwan II pod por. Stepkowskim o 2 długości przed Sanacją, 3) Koroma. Tot. 22, 17, 14.

Gonitwa VI. Dystans około 2.000 m. 1) Dollar pod żok. Roguskim o 2 długości przed Roxane, 3) Etyl.

Gonitwa VII. Dystans około 1.300 m. 1) Ispahan pod jeźdź. Olejnikami przed Freją, 3) Jaskółka. Tot. 58, 36, 22, 18.

„Dożynki“ polskie w Bochum.

W drugim dniu Zielonych Świąt odbyła się w strzelnicy w Bochum wielka polska zabawa ludowa, która zgromadziła przeszło 1.200 osób z Bochum i dalszych okolic. Na zabawie licznie reprezentowana była młodzież, zwłaszcza zaś koła śpiewacze. Obecni byli również przedstawiciele polskich organizacji społecznych i goście z najbliższych środowisk życia polskiego w Westfalji, m. in. konsul Rzeczypospolitej Polskiej, p. Rusiecki z małżonką. Po zagajeniu wieczornicy przez p. Paszkowiaka i pięknym przemówieniu b. kierownika I. Dzielnicy Zw. Polaków, p. Szczepaniaka, który wezwał obecnych do szanowania i pielęgnowania obyczajów i tradycji polskich, odbyły się popisy chórów, poczem kulminacyjnym punktem programu było wystawienie widowiska ludowego p. t. „Wieniec“, czyli „Dożynki“ prof. Kwaśnika. Zabawę zakończyły tańce, które przeciągnęły się do późna w noc. Uczestnicy opuścili wieczornicę w najmiłszym nastroju.

